

Nr 10.

Ankom till riksdagens kansli den 17 maj 1915 kl. 1 e. m.

Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 10, i anledning av första kammarens beslut dels i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t om¹ revision av förordningen angående antagande av släktnamn, dels i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utfärdande av bestämmelser rörande tillnamn, som icke äro släktnamn.

I anledning av två inom andra kammaren väckta motioner, nämligen herr *Halléns* motion nr 172 och herr *Lundgrens* motion nr 182, ävensom första kammarens beslut rörande senare delen av en inom denna kammare av herr *Rooth* avgiven motion nr 56 hemställde andra kammarens första tillfälliga utskott, att andra kammaren för sin del ville besluta,

1:o) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning, i vad avseende kungl. förordningen av den 5 december 1901 angående antagande av släktnamn må ändras i syfte att *dels* väsentligt underlätta och förenkla förfarandet vid antagande av släktnamn, *dels* göra namnskyddet mera praktiskt och verksamt samt för riksdagen framlägga utredningens resultat i form av lagförslag;

2:o) att såväl herr *Lundgrens* motion som första kammarens beslut i vad de avse utredning om inskränkning av antalet personliga förnamn i offentliga handlingar icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda; samt

3:o) att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning angående utfärdande av bestämmelser om sådana tillnamn, som icke äro släktnamn, samt vidtaga de åtgärder, som av en sådan utredning må påkallas.

Denna utskottets hemställan bifölls av andra kammaren, varefter
Bihang till riksdagens protokoll 1915. 13 saml. 1 avd. 9 häft. (Nr 10.)

ärendet överlämnades till första kammaren, som hänvisade det till sitt första tillfälliga utskott.

Sedan utskottet refererat första kammarens tillfälliga utskotts utlåtande i anledning av en av herr Bäckström i första kammaren år 1913 väckt motion, yttrar utskottet:

*Första kam-
marens första
tillfälliga ut-
skotts yt-
rande.*

»Då utskottet enligt vad ovan anförts ansett sig böra biträda andra kammarens mening beträffande behovet av ett mera tillfredsställande namnskydd vill dock utskottet icke hava underlåtit att påpeka, att en eventuell ändring i de bestämmelser, som innehållas i den på administrativ lagstiftningsväg tillkomna förordningen om antagandet av släktnamn, givetvis varken bör eller lämpligen kan givas karaktär av lag.

Beträffande andra kammarens förslag i vad det avser underlättande av möjligheterna för antagandet av nytt släktnamn har utskottet för sin del icke kunnat finna, att skäl förebragts, som tillräckligt motivera, att riksdagen avlåter underdånig skrivelse i ämnet. I den mån ett förenklat förfarande i detta avseende anses böra införas, torde frågan därom helt visst utan särskild framställning från riksdagens sida komma under övervägande i samband med spörsmålet om ändring av ovan nämnda förordning.

I sitt i anledning av herr Rooths motion nr 56 avgivna utlåtande nr 3 i vad nämnda motion angår frågan om inskränkning av antalet personers förnamn anförde utskottet följande: »Den rådande friheten att välja vilka och huru många förnamn föräldrarna finna för gott bör visserligen bibehållas, men torde en bestämmelse böra träffas, att allenast ett visst begränsat antal namn, som för identifiering anses nödvändigt, behöver införas i röstlängder, pensionsförteckningar, mantalslängder och dylika offentliga handlingar m. m. För detta ändamål kunde till födelseboken angivas och där antecknas det eller de namn, varmed barnet vanligen skall benämnas.»

Härav torde framgå, att utskottet för sin del ingalunda åsyftat annan inskränkning i antalet förnamn, än som kunde anses lämpligt med hänsyn till identifieringen. Någon begränsning av förnamnen till visst antal har sålunda uppenbarligen icke varit av utskottet avsedd, då ju härmed identifieringen tydligen skulle försvåras. Då de av utskottet till stöd för sitt förslag i denna del åberopade skäl i övrigt icke blivit emotsagda, torde utskottet sakna anledning frångå sin ståndpunkt.

Då emellertid andra kammaren icke biträtt första kammarens beslut i nu berörda avseende, torde vidare yttrande härom icke erfordras.

Andra kammarens beslut under punkt 3) i fråga om utfärdande av bestämmelser om tillnamn avviker så till vida från första kammarens, att den av andra kammaren ifrågasatta utredningen endast skulle omfatta sådana tillnamn, som icke äro släktnamn, varmed, såvitt av den av andra kammarens utskott förebragta motiveringen synes framgå, skulle förstås i första rummet namn slutande på »son» och »dotter». Visserligen anser utskottet berörda begränsning oegentlig och med en sträng tillämpning icke ägnad att åvägabringa en mera tillfredsställande ordning. Då emellertid Kungl. Maj:t torde finna sig oförhindrad att vid behandling av ärendet taga i övervägande jämväl frågan om utfärdande av bestämmelser om tillnamn i vidare utsträckning än vad av andra kammaren avsetts, anser sig utskottet icke böra avstyrka, att första kammaren biträder andra kammarens i nu berörda avseende fattade beslut.

Med hänvisning till vad sålunda anförts, får utskottet hemställa, att första kammaren måtte så till vida biträda andra kammarens i ärendet fattade beslut, att första kammaren för sin del beslutar, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla det Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning, *dels* angående ändring i kungl. förordningen av den 5 december 1901 angående antagande av släktnamn i syfte att göra namnskyddet mera praktiskt och verksamt, *dels ock* angående utfärdande av bestämmelser om sådana tillnamn, som icke äro släktnamn samt vidtaga de åtgärder, som av en sådan utredning må påkallas.»

Första kammaren biföll utskottets ovannämnda hemställan, och beslutet delgavs i vederbörlig ordning andra kammaren, som hänvisade ärendet till sitt första tillfälliga utskott.

Första kam-
marens
beslut.

Av ovanstående framgår, att första kammarens första tillfälliga utskott biträtt andra kammarens mening beträffande ett mera tillfredsställande namnskydd, men däremot ansett, att skäl icke blivit förebragta, som tillräckligt motivera en skrivelse till Kungl. Maj:t avseende ett underlättande av möjligheterna för antagande av släktnamn. I såk anför dock utskottet intet, som tyder på att utskottet icke vill vara med om, att antagande av släktnamn må kunna ske under enklare former än hittills, men utskottet anser, att denna fråga helt visst utan särskild framställning från riksdagens sida kommer under övervägande i samband med frågan om en förändring av förordningen angående antagande av släktnamn den 5 december 1901.

Utskottet.

I anledning härav vill andra kammarens första tillfälliga utskott uttala, att frågan om beredande av enklare former för antagande av släktnamn är av så stor betydelse både för den enskilde och även samhälleligt, att riksdagen icke borde lämna den obeaktad i en skrivelse till Kungl. Maj:t angående bättre namnskydd. Utskottet har i motsats till första kammaren även ansett, att namnfrågan är av den vikt, att eventuella bestämmelser i ämnet borde erhålla form av lag och icke utfärdas på administrativ väg.

Då det emellertid kan förmodas, att Kungl. Maj:t vid en blivande utredning kommer att taga hänsyn till de sålunda av andra kammaren uttalade önskemålen, vill utskottet icke på grund av dessa skiljaktigheter i kamrarnas uppfattning avstyrka ett biträdande av första kammarens beslut, alldenstund hela namnfrågan då vore fallen för denna riksdag.

Andra kammarens beslut angående utfärdande av bestämmelser om sådana tillnamn, som icke äro släktnamn, har av första kammaren biträtts, varför utskottet saknar anledning att ytterligare ingå på denna fråga.

På grund av vad sålunda blivit anfört, får utskottet hemställa,

att andra kammaren måtte biträda första kammarens i föreliggande ärende fattade beslut.

Stockholm den 17 maj 1915.

På utskottets vägnar:

NILS HELGER.

Vid förevarande ärendes slutbehandling hava närvarit: herrar *Helger, Welin, Andersson* i Skrädene, *Andersson* i Milsmaden, *Stenudd, Lingström, Hedström, Wikström, Rydholm* och *Hedlund*.
